
Модернізація промисловості України в контексті євроінтеграції у воєнний та повоєнний період

Лариса Осіпова

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, Вінниця, Україна

ORCID 0000-0002-0959-5309

Анотація: У статті розглядається вплив євроінтеграції України на модернізацію її промислового сектору в контексті відновлення після війни, забезпечення екологічної стійкості та технологічного оновлення. У процесі наближення України до Європейського Союзу виникають нові можливості для відновлення ключових промислових галузей, приведення їх у відповідність до європейських стандартів та підвищення конкурентоспроможності на європейських та світових ринках. Вивчено, як інституційні механізми інтеграції, такі як «промисловий безвіз» та співпраця в межах рамок Зеленого курсу, можуть забезпечити доступ до внутрішнього ринку ЄС та стимулювати потоки інвестицій у високотехнологічні та зелені індустрії.

Особливу увагу приділено стратегічному ресурсному потенціалу України, зокрема в галузі відновлювальної енергетики та критичних сировинних матеріалів. Країна володіє значними запасами літію та титану, які є важливими для зеленого та цифрового переходів ЄС. Ці ресурси, а також сприятливе географічне розташування та наявна промислова інфраструктура, становлять основу для розвитку сталих ланцюгів створення доданої вартості у партнерстві з ЄС. У статті аналізується, як співпраця у сфері критичних сировинних матеріалів, зокрема через Меморандум між Україною та ЄС, відкриває нові перспективи для спільних проєктів з пошуку, переробки та інновацій.

Крім того, у роботі окреслено основні виклики та пріоритети відновлення промислового сектору, серед яких необхідність залучення інвестицій, впровадження міжнародних стандартів та відновлення виробничих потужностей. Процес модернізації розглядається як невід'ємна частина євроінтеграційного курсу України, який забезпечить довгострокову економічну стійкість і структурні зміни в країні. За допомогою аналізу поточних регуляторних тенденцій, економічних інструментів і стратегічних ініціатив стаття стверджує, що участь України в промисловій екосистемі ЄС не лише підтримуватиме її відновлення, а й зміцнюватиме економічну безпеку та цілі сталого розвитку Європи.

Ключові слова: євроінтеграція України, модернізація промисловості, європейські інвестиції, технологічна модернізація, відновлювальна енергетика, сталий розвиток.

1. Вступ

Євроінтеграція України є важливим стратегічним напрямком для розвитку країни, зокрема в контексті модернізації її промислового сектору. Поглиблення інтеграції з Європейським Союзом відкриває нові можливості для залучення інвестицій, технологічних інновацій та участі у важливих міжнародних програмах. Однак для того, щоб повною мірою скористатися цими можливостями, необхідно розв'язати низку проблем, зокрема забезпечити відповідність української промисловості європейським стандартам, розвивати новітні виробничі технології та впроваджувати «зелені» ініціативи, спрямовані на скорочення викидів і забезпечення сталого розвитку. Модернізація промисловості повинна стати важливим елементом не лише в економічному, але й в екологічному контексті, з урахуванням глобальних тенденцій до декарбонізації та цифровізації.

2. Об'єкт і предмет дослідження

Об'єктом дослідження є процес впливу євроінтеграції України на розвиток національної промисловості, зокрема в контексті модернізації та адаптації до європейських стандартів.

Предметом дослідження є основні аспекти та механізми, через які євроінтеграція сприяє модернізації промислового сектора України, зокрема через впровадження інноваційних технологій, покращення бізнес-клімату, залучення інвестицій та реалізацію «зелених» ініціатив у галузях, що потребують модернізації.

3. Мета та задачі дослідження

Метою дослідження є аналіз впливу євроінтеграції України на розвиток її промисловості, зокрема в контексті модернізації виробничих процесів, адаптації до європейських стандартів та сприяння інноваціям у промисловому секторі. Завдання дослідження полягають у вивченні впливу євроінтеграції на модернізацію української промисловості та аналізі механізмів впровадження європейських стандартів і інновацій. Також досліджується роль євроінтеграції у покращенні бізнес-клімату, залученні інвестицій та реалізації «зелених» ініціатив.

4. Аналіз літератури

Аналіз літературних джерел свідчить про значну увагу до проблеми євроінтеграції України та її впливу на модернізацію промисловості з боку як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Зокрема, в роботах українських авторів, таких як Васильців Т. Г., Кириченко О. С., Зайченка В. В., аналізуються наукові підходи до дослідження модернізації промисловості та її інвестиційно-інноваційного забезпечення [3]; Войтович Л. М. та Федик М. В. розробляються стратегії повоєнного відновлення економіки України в умовах євроінтеграції; Кириченко О. С. приділяється увага концептуальним основам модернізації промисловості України; Станасюка Н. С. досліджується модернізація галузевої структури промислового потенціалу України; Булеєва І. П.; Брюховецької Н. Ю. та Чорної О. А. пропонується модернізація промисловості шляхом імпортозаміщення та локалізації виробництва у машинобудуванні. Зарубіжні дослідники, зокрема К. Коза та М. Шмідт, звертають увагу на досвід європейських країн у впровадженні стандартів, що сприяють сталому розвитку промисловості. Ряд робіт, таких як дослідження Єврокомісії та доповідей ОЕСР, зосереджені на механізмах інтеграції та їх впливі на економічну трансформацію. В цілому, наукові джерела відображають різні аспекти проблеми, від нормативних вимог до практичних кроків щодо адаптації промисловості України до європейських стандартів.

5. Методи досліджень

Методи дослідження, застосовані у даній роботі, включають аналіз документів та нормативно-правових актів Європейського Союзу, а також порівняльний аналіз української та європейської практики у сфері євроінтеграції та модернізації промисловості. Для оцінки впливу євроінтеграції на українську промисловість використовувалися методи системного та структурного аналізу, що дозволяють оцінити ефективність реформ та процесів адаптації до європейських стандартів. Застосування методів статистичного аналізу дало змогу оцінити динаміку змін у промисловому секторі та їх вплив на економічний розвиток країни. Для вивчення міжнародного досвіду було використано метод порівняння, що дозволяє визначити найбільш ефективні практики, які можуть бути застосовані в Україні.

6. Результати досліджень

Сучасні зарубіжні та українські дослідники по-різному трактують зміст, характерні риси, цілі й завдання економічної модернізації, зокрема її промислового сегменту. Модернізація

розглядається як поступовий процес, що охоплює накопичення суттєвих техніко-технологічних, управлінських та організаційних трансформацій у ключових компонентах економічної системи, що, у підсумку, забезпечує перехід на якісно новий рівень її функціонування. Оскільки інновації виступають основним рушієм модернізаційних перетворень, а інвестиції — джерелом їх ресурсного забезпечення, інвестиційна підтримка інноваційного розвитку є критичним фактором сталого прогресу [3, с. 13].

Одержання Україною статусу кандидата на вступ до ЄС відкриває нові можливості для технологічного оновлення промисловості, що дозволить зміцнити економіку під час війни та прискорити її структурну трансформацію в післявоєнний період. Євроінтеграційний поступ, зокрема виконання зобов'язань за Угодою про асоціацію з ЄС, стимулює позитивні зрушення у промисловому секторі. Це виявляється у розширенні виробництва продукції з високою доданою вартістю, посиленні інтеграції у європейські виробничі ланцюги, активізації підприємницької діяльності, реалізації реформ та участі у фінансових і інноваційних інструментах Європейського Союзу.

Розширення доступу українських виробників до ринку ЄС, передбачене Угодою про асоціацію, сприяє зростанню експорту технологічної продукції та включенню в європейські виробничі процеси. Уже нині ЄС є головним торговельним партнером України – у 2022 році на нього припадало понад 55,2 % загального товарообігу, у 2022 році – 56%, на початку 2025 року цей показник зріс до – 59, 5%. Під час війни торгівлю підтримали заходи лібералізації, скасування дозволів на перевезення та приєднання до транзитної системи ЄС. У 2022 році експорт до країн ЄС зріс до 27,9 млрд дол. США, у 2023 році - 23,4 млрд дол. США, зафіксовано спад на 16,1 % через припинення дії «зернового коридору» та падіння попиту на металургійну продукцію на тлі руйнування Каховської ГЕС, у 2024 році - 24,8 млрд дол. США і зростання на 6,2 % [1; 2]. Секторна структура експорту промислової продукції до ЄС у 2022-2024 роках представлена в таблиці 1. Основу експорту складає сировина та продукція нижчих переділів: зернові, чорні метали, руда, насіння олійних культур. Лише незначну частку становлять електричні машини, деревина, меблі.

Таблиця 1. Секторна структура експорту промислової продукції до ЄС у 2022-2024 роках

Категорія	Роки					
	2022		2023		2024	
	%	зміна %	%	зміна %	%	зміна %
Зернові культури	16,8	↑141,7	19,6	↓2,1	15,8	↓14,4
Жири та олії	11,0	↑29,4	12,7	↓2,5	13,6	↑13,2
Насіння і плоди олійних рослин	10,4	↑96,5	8,3	↓33,2	13,6	↑13,2
Чорні метали	10,0	↓48,7	9,2	↓22,3	8,1	↓7,3
Руди, шлаки	8,5	↓21,0	7,1	↓30,1	6,6	↓1,3
Електричні машини	8,3	↓10,0	6,4	↓35,0	8,4	↑38,4
Деревина і вироби з деревини	5,8	↑13,2	5,3	↓22,9	4,8	↓4,1 %
Енергетичні матеріали	3,3	↑59,5	—	—	—	—
Залишки і відходи харчової промисловості	—	—	3,4	↑55,8	3,3	↑1,8
Всього експорт до ЄС (млрд дол. США)	27,9	↑4,1	23,4	↓16,1	24,8	↑6,2

Джерело : складено автором за даними [1; 2]

Просуванню на зовнішніх ринках продукції з вищою доданою вартістю сприятиме укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА), яка забезпечить взаємне визнання стандартів між Україною та ЄС. АСАА охопить 27 секторів, переважно у сфері машинобудування, і дозволить усунути нетарифні бар'єри, знизити витрати

Україна здобула статус асоційованого члена-кореспондента у складі Європейської асоціації національних метрологічних інституцій (EURAMET). Крім того, Генеральна асамблея Європейського комітету зі стандартизації та Європейського комітету з електротехнічної стандартизації (CEN/CENELEC) підтримала заявку України на отримання статусу афілійованого члена, який офіційно набув чинності 1 січня 2023 року [5]. У межах

гармонізації національного законодавства зі стандартами ЄС, у грудні 2022 року національний орган стандартизації України — ДП «УкрНДНЦ» — затвердив наказ № 285 від 28 грудня 2022 року, що передбачав пакетне впровадження європейських стандартів. У результаті цього рішення 20268 нормативних документів CEN/CENELEC були визнані національними стандартами з офіційною датою набуття чинності — 31 грудня 2023 року [7].

У 2022 р. у рамках проведення II фази попередньої оціночної місії ЄС продовжила роботу місія ЄС щодо готовності інфраструктури якості України до укладання Угоди АСАА. Зокрема, було здійснено аудит систем метрології (у січні) та акредитації з оцінки відповідності (у липні). Під час Шостого засідання Діалогу високого рівня між Україною та ЄС з питань промислової політики, що відбулося 26 травня 2023 року, українська делегація представила звіт щодо реалізації рекомендацій європейських експертів. Підготовка до укладення АСАА триває вже кілька років: ухвалено відповідні технічні регламенти, гармонізовано стандарти, реалізуються інституційні реформи.

Отримання Україною статусу країни-кандидата на членство в ЄС відкриває доступ до спеціальних європейських програм і фондів, які підтримують розвиток промисловості, підприємництва та впровадження європейських бізнес-моделей. Зокрема, Україна може бути залучена до реалізації програм в межах Інструменту передвступної допомоги (ІРА), третій цикл якого (ІРА III) передбачає фінансування на загальну суму 14,2 млрд євро. Цей інструмент є частиною політики згуртованості ЄС, спрямованої на зменшення соціально-економічної нерівності між регіонами, а також сприяння «зеленому» та цифровому переходу, що визначено серед пріоритетів політики на період 2021–2027 років [12]. У цьому контексті надзвичайно актуальним є розроблення стратегічних проєктів, які б відповідали як пріоритетам розширення ЄС, так і національним цілям розвитку України. Відповідно до статті 7 Регламенту ІРА III, кожна країна-кандидат повинна підготувати стратегічний підхід до залучення коштів, в якому буде визначено, яким чином загальнодержавна політика та галузеві ініціативи сприятимуть досягненню цілей програми [13].

Підготовка до укладення АСАА триває вже кілька років: ухвалено відповідні технічні регламенти, гармонізовано стандарти, реалізуються інституційні реформи. На Міжнародному форумі 13 жовтня 2023 року було підтверджено прогрес у цьому напрямі.

У період повномасштабної війни Європейський Союз продовжує надавати всебічну підтримку Україні, зосереджуючи зусилля як на задоволенні актуальних гуманітарних і економічних потреб, так і на забезпеченні поступу країни на шляху європейської інтеграції, зокрема, у 2023 рік, обсяг якої сягнув до 1,5 млрд євро щомісяця, що загалом становить 18 млрд євро. Надходження цих коштів було пов'язане з досягненням Україною належного поступу у таких сферах, як забезпечення макрофінансової стабільності, впровадження структурних реформ, зміцнення верховенства права та розвиток енергетичного сектору відповідно до узгоджених графіків [6]. Від початку російської агресії ЄС та його фінансові установи мобілізували 67,7 млрд євро для підтримки загальної економічної, соціальної та фінансової стійкості України у вигляді макрофінансової, екстреної та гуманітарної допомоги, бюджетної підтримки і кризового реагування [10]. В 2024 році Європейська Комісія схвалила План України у межах Інструменту ЄС Ukraine Facility на 2024-2027 роки. Це важливий крок, що відкриває шлях до регулярної та прогнозованої підтримки України від ЄС. Загальний обсяг коштів, передбачений Ukraine Facility, – 50 млрд євро. З них на бюджетну підтримку буде спрямовано 38,27 млрд євро, інвестиційний фонд – 6,97 млрд євро, на технічну та адміністративну підтримку – 4,76 млрд євро [4].

Оновлення промислового комплексу України є важливою складовою виконання умов ЄС у сфері структурних змін і належного урядування. Зокрема, модернізація індустріального потенціалу сприятиме дерегуляції підприємницької діяльності, покращенню умов ведення бізнесу, а також відновленню енергетичної інфраструктури, зруйнованої внаслідок воєнних дій, із урахуванням цілей «зеленого переходу». У свою чергу, реформування промислової політики Європейського Союзу у 2023 році, а також ухвалення низки базових законодавчих

актів у сфері індустріального розвитку відкривають перед Україною перспективи участі у спільних технологічних та виробничих ініціативах. Зокрема, у березні 2023 року Європейська Комісія представила два важливі законопроекти — «Про промисловість з нульовими викидами» (Net-Zero Industry Act) [14] і «Про критичну сировину» (EU Critical Raw Materials Act) [11]. Вони покликані стимулювати екологічну трансформацію та цифровізацію, а також підвищити рівень безпеки та конкурентоспроможності індустрії ЄС. Законодавча ініціатива щодо нульових викидів передбачає досягнення ключових кліматичних та енергетичних орієнтирів Європейського Союзу до 2030 року, пришвидшення переходу до вуглецевої нейтральності, створення нових робочих місць, а також зміцнення енергетичної незалежності ЄС. Цей закон також стимулюватиме розвиток секторів, що є ключовими для досягнення нетто нульових викидів до 2050 року, таких як сонячні фотоелектричні та теплові технології, вітрові технології, акумулятори, геотермальна енергія, електролізери, технології вловлювання вуглецю та інші, через сприяння фінансуванню, спрощення адміністративних процедур, доступ до державних закупівель та аукціонів, підтримку попиту та стимулювання інновацій [16].

Завдяки найбільшому потенціалу в Європі для розвитку сонячної та вітрової енергетики, Україна має можливість стати важливим гравцем у реалізації сталих інноваційних проєктів у сфері виробництва та постачання «зеленої» енергії на європейські ринки. Водночас країна може брати участь у виробничих ланцюгах для виробництва теплових насосів, обладнання для відновлюваної енергетики, «розумних» енергозберігаючих приладів та інших рішень, необхідних для зменшення залежності від імпорту викопного палива та досягнення чистого нульового викиду в наступні десятиліття. Закон ЄС «Про критичну сировину» має стати важливим інструментом для забезпечення сталого постачання критичних матеріалів. Враховуючи кліматичні амбіції ЄС, цифровізацію та «озеленення» економіки, використання рідкоземельних елементів (РЗЕ) та таких металів, як літій, титан, галій, германій, стає необхідним для виробництва сонячних панелей, батарей, вітряних турбін та комп'ютерних мікросхем [8].

Прогнозується, що до 2030 року глобальний попит на РЗЕ зросте в п'ять разів [17], а на літій, який використовують в акумуляторах електромобілів і накопичувачах енергії, — у 12 разів [15]. Наразі майже 90% рідкоземельних елементів та 60% світового літію обробляються в Китаї.

Останні тенденції, такі як перебої у постачаннях через пандемію COVID-19, дефіцит чипів і енергетична криза через вторгнення росії до України, підкреслюють необхідність диверсифікації глобальних ланцюгів поставок. Тому ЄС активно шукає надійних партнерів для створення стійких ланцюгів доданої вартості. Україна володіє значним потенціалом у сфері розвитку галузі критичної сировини та може виступати стратегічним і надійним партнером для Європейського Союзу (таблиця 2).

Таблиця 2. Потенціал України у сфері розвитку галузі критичної сировини

Стратегічна сировина	В Україні	% від світових запасів	Місце в Європі	Родовища / Підприємства	Завдання державної промислової політики в галузі
літій	232 тис. т	0,4 %	3	«Шевченківське» в Донецькій області (зараз під тимчасовою окупацією), «Полохівське» (перспективне іде активна розробка) та «Добра» в Кіровоградській області, «Крута балка» в Запорізькій області (прифронтowa територія).	Провести повторну геологічну оцінку відповідно до міжнародних стандартів.

Продовження таблиці 2

титанова сировина	-	20 %	-	У період існування СРСР в Україні було створено повний виробничий цикл титанової промисловості, який охоплював видобуток, збагачення і переробку сировини. До інфраструктурної спадщини цього періоду належать Іршанський та Вільногірський гірничо-збагачувальні комбінати, Запорізький титано-магнієвий комбінат, підприємство «Сумхімпром» та «Кримський титан» (останнє наразі розташоване на тимчасово окупованій території).	Відновлення замкнутого виробничого циклу титанової галузі з перспективою виходу на повний цикл виробництва готової високотехнологічної продукції. У цьому контексті ключовими об'єктами для модернізації є ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» — єдиний виробник губчастого титану в Європі — та АТ «Об'єднана гірничо-хімічна компанія». Проведення приватизації цих підприємств, яку ініціював Фонд державного майна України у 2023 році, повинно супроводжуватися встановленням чітких вимог до інвесторів щодо впровадження новітніх технологій, інвестиційної діяльності та створення замкнутого ланцюга виробництва.
-------------------	---	------	---	--	--

Джерело : складено автором за даними [8]

Підтвердженням цього є підписання у 2021 році Меморандуму про стратегічне партнерство між Україною та ЄС у сфері критичної сировини, який передбачає поглиблення інтеграції у ланцюгах створення доданої вартості, спільну науково-дослідну діяльність, гармонізацію екологічних та соціальних норм, а також обмін інформацією. У межах реалізації положень меморандуму, у 2022 році Україна взяла участь у заходах високого рівня в рамках «Тижня сировинних ресурсів», який проходив у Брюсселі. На цих зустрічах було визначено стратегічні напрями співпраці на 2023–2024 роки, зокрема акцентовано на важливості цифровізації екологічних даних, розширення доступу інвесторів до цієї інформації, а також організації міжнародного форуму для залучення фінансових ресурсів і сучасних технологій у проєкти з розвідки, видобутку, переробки та виробництва стратегічно важливих матеріалів. Особлива увага приділяється відповідності цим проєктам принципам «зеленої» трансформації та зниженню ризиків у глобальних ланцюгах постачання [9].

Оновлення індустріального потенціалу на основі переваг статусу країни-кандидата на вступ до ЄС, зокрема у сфері поглиблення інтеграції через отримання «промислового безвізу» та участь у відновлювальних проєктах у межах європейських програм і ініціатив, відкриває нові можливості для структурної модернізації економіки України. Така трансформація сприятиме формуванню конкурентоспроможного промислового середовища у повоєнний період.

7. Перспективи подальшого розвитку досліджень

Перспективи подальшого розвитку досліджень полягають у поглибленому вивченні потенціалу України як постачальника критичної сировини для ЄС, зокрема вітчизняних запасів літію та титану, та у використанні можливостей євроінтеграційних процесів для модернізації промисловості, розвитку інноваційних виробництв і забезпечення енергетичної незалежності. Важливими напрямами є також інтеграція в глобальні виробничі ланцюги, залучення інвестицій і технологій для реалізації сталих екологічних проєктів у рамках європейських ініціатив.

8. Висновки

Продовження євроінтеграційного процесу має суттєвий вплив на розвиток української промисловості, забезпечуючи нові можливості для модернізації через участь у європейських ініціативах та програмах. Ця співпраця з ЄС дозволяє Україні не тільки підвищувати якість виробництва, але й інтегруватися у глобальні ланцюги поставок критичних сировинних ресурсів, таких як літій та титан, що стає важливою складовою сталого розвитку. Враховуючи значний потенціал країни у видобутку таких матеріалів, Україна може стати надійним постачальником для європейських партнерів, підтримуючи таким чином енергетичний та технологічний перехід ЄС.

Завдяки регулярній міжнародній фінансовій допомозі від ЄС, що дозволяє справлятися з наслідками війни, Україна отримує можливість не лише відновити зруйновану інфраструктуру, але й стимулювати розвиток інноваційних технологій і підвищення енергетичної ефективності. Спільно з реформами в енергетичному секторі та дерегуляцією економічної діяльності ці заходи можуть сприяти глибоким структурним змінам у промисловості.

Модернізація промисловості, орієнтуючись на нові європейські стандарти, є важливим кроком у створенні конкурентоспроможної економіки. Європейські ініціативи, такі як політика «Net-Zero Industry» і «EU Critical Raw Materials Act», відкривають нові горизонти для інвестицій і співпраці у галузі відновлюваної енергетики, що сприятиме розвитку високотехнологічних виробництв. Все це створює підґрунтя для структурної трансформації промисловості та підвищення її здатності до адаптації в умовах сучасних викликів, що особливо важливо для повоєнного відновлення країни.

Список літератури:

- 1) Бюлетень стану торговельних відносин між Україною та ЄС у 2023 році (2023). <https://surli.cc/tjuzzk>
- 2) Бюлетень стану торговельних відносин між Україною та ЄС у 2024 році (2024). <https://surli.li/ixnhoo>
- 3) Васильців Т. Г., Кириченко О. С., Зайченко В. В. (2019). Наукові підходи до дослідження модернізації промисловості та її інвестиційно-інноваційного забезпечення. *Актуальні питання науки і практики*. № 8. С. 7-14. URL: <https://surli.li/tafqsw>
- 4) Європейська Комісія схвалила План України щодо залучення коштів у межах Ukraine Facility (2024). URL: <https://surli.li/zzgkvk>
- 5) Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом за 2022 рік. (2022). URL: <https://salo.li/A0d944a>
- 6) Інструмент надання підтримки Україні на 2023 рік (макрофінансова допомога +) до 18 мільярдів євро – Меморандум про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором (2023). URL: <https://surli.li/hkdiin>
- 7) Моніторинг виконання Мінекономіки у II кв. 2023 р. плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (2023). URL: <https://salo.li/340A262>
- 8) Перспективи модернізаційних зрушень у промисловості України в процесі євроінтеграції (2023). URL: <https://surli.li/ipoicl>
- 9) Україна та Європейський Союз поглиблюють партнерство у сфері критичної сировини (2022). URL: <https://surli.li/ovivcx>
- 10) Як ЄС підтримує Україну: від санкцій до військової та гуманітарної допомоги (2025). URL: <https://surli.li/eijood>
- 11) European Critical Raw Materials Act. Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council establishing a framework for ensuring a secure and sustainable supply of critical raw materials and amending Regulations (EU) 168/2013, (EU) 2018/858, 2018/1724 and (EU) 2019/102. 16 March 2023 (2023). URL: <https://surli.cc/xxpnbw>

- 12) New Cohesion policy 2021–2027 (2021). URL: <https://surl.lu/sswnun>
- 13) Overview – Instrument for Pre-accession Assistance (2024). URL: <https://salo.li/b1bdDB8>
- 14) Net Zero Industry Act. Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on establishing a framework of measures for strengthening Europe’s net-zero technology products manufacturing ecosystem (Net Zero Industry Act). 16 March 2023 (2023). URL: <https://surl.gd/pjkqwp>
- 15) Questions and Answers on the European Critical Raw Materials Act (2023). URL: <https://surl.lu/sjsdlv>
- 16) The Net-Zero Industry Act : Accelerating the transition to climate neutrality (2024). URL: <https://surl.li/kxygjt>
- 17) WERNER HOYER. Europe Must Get Serious About Critical Minerals (2023). URL: <https://salo.li/9Be9b3d>

Modernization of Ukraine’s Industry in the Context of European Integration During the Wartime and Post-War Period

Larisa Osipova

Vinnitsia Institute of Trade and Economics State University of Trade and Economics, Vinnitsia, Ukraine
ORCID 0000-0002-0959-5309

Abstract: This article examines the influence of Ukraine’s European integration on the modernization of its industrial sector in the context of post-war recovery, environmental sustainability, and technological renewal. As Ukraine advances toward closer integration with the European Union, new opportunities are emerging for revitalizing key industrial sectors, aligning them with EU standards, and enhancing their competitiveness on the European and global markets. The study highlights how institutional mechanisms of integration, such as the “industrial visa-free regime” and sectoral cooperation within the Green Deal framework, can facilitate access to the EU’s internal market and stimulate investment flows into high-tech and green industries.

Particular attention is paid to Ukraine’s strategic resource potential, especially in renewable energy and critical raw materials. The country possesses significant reserves of lithium and titanium, which are vital for the EU’s green and digital transitions. These resources, along with Ukraine’s favorable geographic position and existing industrial infrastructure, form the foundation for the development of sustainable value chains in partnership with the EU. The article explores how cooperation on critical raw materials, including the 2021 Memorandum between Ukraine and the EU, opens new prospects for joint projects in exploration, processing, and innovation.

Furthermore, the study outlines the key challenges and priorities for rebuilding the industrial sector, including the need for investment, implementation of international standards, and restoration of production capacities. The modernization process is seen as integral to Ukraine’s broader European integration trajectory, offering a path to long-term economic resilience and structural transformation. Through analysis of current regulatory trends, economic instruments, and strategic initiatives, the article argues that Ukraine’s participation in the EU’s industrial ecosystem will not only support its own recovery but also strengthen Europe’s economic security and sustainability goals.

Keywords: European integration of Ukraine, industrial modernization, European investments, technological modernization, renewable energy, sustainable development.
